

Venezuela

Bolívarská republika Venezuela
República Bolivariana de Venezuela

Základní údaje

Rozloha:	912 050 km ²
Počet obyvatel:	26 023 528 (odhad červenec 2007)
Hustota zalidnění:	28 obyv./km ²
Hlavní město:	Caracas
Úřední jazyky:	španělština
Další jazyky:	indiánské jazyky
Státní zřízení:	prezidentská federativní republika
Správní členění:	23 federálních států, 1 federální distrikt, 1 federální dependence
Měna:	bolívar (VEB)

Historický a územní vývoj

- 1498 připlul Kryštof Kolumbus, 1499 usídlení prvních španělských kolonizátorů
- od 1777 součást generálního kapitanátu Caracas
- 1811 vyhlášení nezávislosti pod jménem Spojené státy venezuelské
- znovu obsazena Španěly, faktická nezávislost až 1819 (do roku 1830 v rámci celku Velká Kolumbie)

- značná vnitropolitická labilita (občanské války, střídání diktatur, civilních a vojenských vlád, vzpoury ...), pozvolná stabilizace stavu až od počátku 70. let 20. století, hlavně růst ekonomiky, jejíž páteří je státní těžební průmysl (od 70. let zestátněován vládou)
- prezident Hugo Chavez Frias od roku 1999, kdy byl zvolen, zavedl kontroverzní politiku „demokratického socialismu“, jejímž výsledkem je oslabení demokratických institucí, zpolitizování vojska, politická polarizace státu, násilí související s drogovou problematikou na hranicích s Kolumbií, zvýšení konzumace drog, oslabení pozice ropného těžebního průmyslu, devastace deštných pralesů díky nekontrolované těžbě

Poloha

- přímořský stát ležící na severu jihoamerického kontinentu, při pobřeží Karibského moře a částečně Atlantického oceánu; na západě hraničí s Kolumbií, na jihu s Brazílií, na východě s Guyanou; Venezuele náleží ostrov Isla de Margarita nedaleko od pobřeží a další malé ostrůvky nacházející se v Malých Antilách a podél pobřeží

Obyvatelstvo

- obyvatelstvo tvoří Venezuelci: míšenci 68 %, běloši 20 %, černoši 10 %, Indiáni 2 %
- podle náboženského vyznání je většina obyvatel římskokatolického vyznání (96 %), protestanti 2 %, ostatní 2 %
- kromě hlavního jsou největší města Maracaibo, Valencia, Barquisimeto, Maracay, Ciudad Bolívar, San Cristóbal, Cumaná, Maturín, Mérida, Barinas, Los Teques, Coro, Barcelona (aglomerace s Puerto La Cruz), aglomerace Ciudad Guayana, Guarenas-Guatire, Río Acarigua-Araure, Cabimas, Valera, Punto Fijo
- méně zalidněna je centrální a jižní část (Guayanská vysočina, Llanos)

Hospodářství

- hospodářství: rozvojový průmyslově-zemědělský stát se silnou závislostí na těžbě ropy (ropný průmysl vytváří 90 % příjmů z mezinárodního obchodu, přes 50 % příjmů státu a tvoří asi 30 % HDP)
- nezaměstnanost 8,9 %, 38 % lidí žije pod hranicí chudoby

Zemědělství, lesnictví, rybolov

- zaměstnává 13 % ekonomicky aktivních obyvatel
- zemědělská výroba je nízká a neodpovídá potřebám národního hospodářství
- rostlinná výroba se soustředí hlavně na pěstování obilovin a tropického ovoce; sklízí se *kukuřice, rýže, čirok, brambory, maniok, cukrová třtina, sójové boby, arašídý, sezam, kokosové ořechy, pomeranče, avokádo, banány, plantýny, ananasy, surová bavlna, kávové a kakaové boby, tabák, sisal*
- živočišná výroba se soustřeďuje hlavně na chov *skotu*, dále se chovají *koně, osli, prasata, ovce, kozy, drůbež*; hlavními oblastmi chovu je povodí Orinoka a jižní svahy And

Průmysl a těžba

- bohaté nerostné zdroje, dominuje ropa
- těžba *ropy* Punta Cardon, Annuay, Puerto la Cruz, významná je i těžba *zemního plynu* v lokalitách těžby ropy, dále těžba *železné rudy, rud zlata, bauxitu, diamantů, černého uhlí, azbestu, asfaltu*; využívají se i ložiska *magnezitu, rud niklu, zinku, olova, mědi, stříbra, rtuti, manganu, uranu, titanu*; též těžba *soli, fosfátů, sádrovce*
- téměř 70 % energie se vyrábí ve vodních elektrárnách
- zaměstnává 23 % ekonomicky aktivních obyvatel
- nejvýznamnějším odvětvím je *petrochemie*, rafinerie v oblastech těžby, rozvinuté je i *hutnictví železa a hutnictví barevných kovů* (Ciudad Guayana); *strojírenství* zastoupeno montáží automobilů a loďářstvím v Caracasu, Valenci
- *chemický a farmaceutický průmysl, gumárenství, průmysl skla a keramiky, stavebních hmot, dřevozpracující a papírenský průmysl, textilní a oděvní, kožedělný a obuvnický, potravinářský průmysl* je ve všech větších městech, *zpracování tabáku*

Služby, doprava

- železnice, silnice, úsek Panamerické dálnice,
- námořní doprava, hlavní přístavy La Guaira (pro Caracas), Maracaibo, Puerto Cabello, Puerto la Cruz, Cabimas, Amuay
- vnitrozemská vodní doprava na dolních tocích řeky Orinoko a jejích přítocích Apure a Arauca; hlavním přístavem Puerto Ordaz
- řada ropovodů spojujících místa těžby s rafineriemi a přístavy
- zaměstnávají 64 % ekonomicky aktivních obyvatel

Regiony

- ve Venezuele vyčleňujeme šest relativně homogenních ekonomických oblastí (regionů): KARIBSKÉ ANDY, ZULIA, STŘEDOANDSKÝ, VENEZUELSKÁ GUYANA, JIHOANDSKÝ, LLANOS

1. Karibské Andy

- oblast vyspělého zemědělství, pěstuje se zde hlavně *kakaovník, kávovník, tabák, brambory, bavlník*
- v oblasti soustředěna velká část *zpracovatelského průmyslu* celé země
- hlavní průmyslová střediska jsou Caracas (hlavní město, lehký a chemický průmysl, petrochemie, výroba aut), Valencia (lehký, chemický, petrochemický průmysl, ze strojírenství montáž automobilů, velké masokombináty), Maracay (potravinářský, textilní, dřevozpracující, chemický průmysl), Cumaná (potravinářství, textilní průmysl)

2. Region Zulia

- zahrnuje oblast stejnojmenného spolkového státu
- region s vysoce rozvinutou živočišnou výrobou (skot, ovce) a s velkými ložisky ropy (zhruba 80 % produkce státu) a zemního plynu (zhruba 55 % produkce státu)
- střediskem regionu je Maracaibo (významný ropný přístav, středisko těžby ropy, rozvinutá petrochemie, strojírenství, potravinářský, textilní a dřevozpracující průmysl)

3. Středoandský region

- oblast s rozvinutou rostlinnou a živočišnou výrobou a s mnoha petrochemickými závody
- centrem je Barquisimeto (strojírenství, potravinářství, textilní, kožedělný, farmaceutický průmysl)

4. Oblast venezuelské Guyany

- značná ložiska železné rudy, zlata, diamantů
- velký hydroenergetický potenciál a významné zásoby dřeva
- hlavní centra jsou Ciudad Guyana (ocelárny, hliníkářny), Ciudad Bolívar (říční přístav na Orinoku, centrum strojírenství, potravinářství, textilního, kožedělného a farmaceutického průmyslu)

5. Jihoandský region

- důležitá zemědělská oblast s chovem skotu, vepřů a ovcí; s pěstováním kávovníku (zhruba 40 % produkce země), kukuřice, cukrové třtiny, brambor
- průmysl málo rozvinutý; hlavním střediskem oblasti je San Cristóbal (potravinářství, dřevozpracující průmysl a průmysl stavebních hmot)

6. Oblast venezuelských llanos

- region zahrnuje rozsáhlé roviny na severu a severozápadu od řeky Orinoko
- oblast s extenzivní živočišnou výrobou a pěstováním rýže, bavlníku, tabáku, kukuřice
- průmysl zastoupen pouze malými zpracovatelskými závody, a to především ve městech Barcelona (potravinářství, textilní a dřevozpracující průmysl) a Maturín (výroba potravin, zpracování tabáku a dřeva)

Encyklopedická data

- <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ve.html>
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Venezuela>
- <http://www.mzv.cz/wwwo/mzv/stat.asp?StaID={4E856601-6565-4555-BC96-56DB74933BAC}>
- <http://www.xist.org/cntry/venezuela.aspx>
- <http://www.ine.gov.ve/>

Hymna

- <http://webnet.webz.cz/index.htm>